Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (prvá rozšírená komora)

z 15. januára 2025 *

„Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika – Reštriktívne opatrenia prijaté s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine – Zoznamy osôb, subjektov a orgánov, na ktoré sa uplatňujú reštriktívne opatrenia – Zápis mena žalobcu do zoznamov a jeho ponechanie na týchto zoznamoch – Právo byť vypočutý – Povinnosť odôvodnenia – Nesprávne posúdenie – Proporcionalita – Sloboda podnikania – Žaloba o neplatnosť“

Vo veci T-193/23,

MegaFon OAO, so sídlom v Moskve (Rusko), v zastúpení: V. Villante, D. Rovetta, M. Campa, M. Moretto, M. Pirovano a B. Bonafini, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Rade Európskej únie, v zastúpení: E. Nadbath a V. Piessevaux, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorú v konaní podporuje:

Európska komisia, v zastúpení: M. Carpus Carcea, C. Georgieva a L. Puccio, splnomocnené zástupkyne,

vedľajšia účastníčka konania,

VŠEOBECNÝ SÚD (prvá rozšírená komora),

na poradách v zložení: predseda komory R. Mastroianni, sudcovia M. Brkan, I. Gâlea (spravodajca), T. Tóth a S. L. Kalėda,

tajomník: H. Eriksson, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po pojednávaní z 3. júla 2024,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: francúzština.

Rozsudok

1 Svojou žalobou založenou na článku 263 ZFEÚ sa žalobkyňa, spoločnosť MegaFon OAO, domáha zrušenia po prvé rozhodnutia Rady (SZBP) 2023/434 z 25. februára 2023, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/512/SZBP o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 59 I, 2023, s. 593), a nariadenia Rady (EÚ) 2023/427 z 25. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 833/2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 59 I, 2023, s. 6) (spolu ďalej len „prvotné akty“), po druhé rozhodnutia Rady (SZBP) 2023/1517 z 20. júla 2023, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/512/SZBP o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 184, 2023, s. 40, ďalej len „akt z júla 2023“), a po tretie rozhodnutia Rady (SZBP) 2024/422 z 29. januára 2024, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/512/SZBP o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L, 2024/422, ďalej len „akt z januára 2024“), v rozsahu, v akom sa všetkými týmito aktmi (ďalej len „napadnuté akty“) zapisuje jej názov do zoznamov priložených k rozhodnutiu Rady 2014/512/SZBP z 31. júla 2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 229, 2014, s. 13), a k nariadeniu Rady (EÚ) č. 833/2014 z 31. júla 2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 229, 2014, s. 1) (ďalej len „sporné zoznamy“), a na týchto zoznamoch sa ponecháva.

I. Okolnosti predchádzajúce sporu

2 Žalobkyňa je akciovou spoločnosťou so sídlom v Moskve (Rusko), pričom vykonáva činnosť v odvetví telekomunikácií ako telekomunikačný operátor a operátor mobilnej telefónnej služby.

3 Prejednávaná vec patrí do kontextu reštriktívnych opatrení prijatých vzhľadom na konanie, ktorým sa narúša alebo ohrozuje územná celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny, a najmä na vojenskú agresiu Ruskej federácie voči Ukrajine 24. februára 2022.

4 Dňa 31. júla 2014, s prihliadnutím na závažnosť situácie na Ukrajine a napriek tomu, že v marci 2014 boli prijaté cestovné obmedzenia, ako aj zmrazenie aktív určitých fyzických a právnických osôb, prijala Rada Európskej únie na základe článku 29 ZEÚ rozhodnutie 2014/512 s cieľom zaviesť reštriktívne opatrenia zamerané na oblasti prístupu na kapitálové trhy, obrany, tovaru s dvojakým použitím, ako aj citlivých technológií.

5 Rada v ten istý deň prijala na základe článku 215 ZFEÚ nariadenie č. 833/2014, ktoré obsahuje podrobnejšie ustanovenia na vykonanie požiadaviek rozhodnutia 2014/512 tak na úrovni Európskej únie, ako aj na úrovni členských štátov.

6 Deklarovaným cieľom týchto reštriktívnych opatrení bolo jednak zvýšiť Ruskej federácii náklady na konanie, ktoré vyvíja v snahe narušiť územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny, a jednak podporiť mierové riešenie krízy.

7 Dňa 24. februára 2022 Ruská federácia začala vojenskú operáciu na Ukrajine.

8 V tomto kontexte a na základe článku 29 ZEÚ Rada prijala 25. februára 2022 rozhodnutie (SZBP) 2022/327 (Ú. v. EÚ L 48, 2022, s. 1), 8. apríla 2022 rozhodnutie (SZBP) 2022/578 (Ú. v. EÚ L 111, 2022, s. 70) a 21. júla 2022 rozhodnutie (SZBP) 2022/1271 (Ú. v. EÚ L 193, 2022, s. 196), pričom týmito tromi rozhodnutiami sa mení rozhodnutie 2014/512 (ďalej len „zmenené rozhodnutie 2014/512“). Navyše na základe článku 215 ZFEÚ prijala 25. februára 2022 nariadenie (EÚ) 2022/328 (Ú. v. EÚ L 49, 2022, s. 1), 8. apríla 2022 nariadenie (EÚ) 2022/576 (Ú. v. EÚ L 111, 2022, s. 1) a 21. júla 2022 nariadenie (EÚ) 2022/1269 (Ú. v. EÚ L 193, 2022, s. 1), pričom týmito tromi nariadeniami sa mení nariadenie č. 833/2014 (ďalej len „zmenené nariadenie č. 833/2014“).

9 Článok 3 ods. 1 a 2 zmeneného rozhodnutia 2014/512 stanovuje:

„1. Zakazuje sa priamy alebo nepriamy predaj, dodávka, prevod alebo vývoz všetkého tovaru a technológií s dvojakým použitím uvedených v prílohe I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/821, akejkoľvek fyzickej alebo právnickej osobe, subjektu alebo orgánu v Rusku alebo na použitie v Rusku zo strany štátnych príslušníkov členských štátov alebo z územia členských štátov, alebo prostredníctvom plavidiel alebo lietadiel registrovaných v členských štátoch, a to bez ohľadu na to, či uvedený tovar pochádza z ich územia alebo nie.

2. Zakazuje sa:

a) priamo alebo nepriamo poskytovať technickú pomoc, sprostredkovateľské služby alebo iné služby v súvislosti s tovarom a technológiami uvedenými v odseku 1 a s poskytovaním, výrobou, údržbou a používaním takéhoto tovaru a technológií akejkoľvek fyzickej alebo právnickej osobe, subjektu alebo orgánu v Rusku alebo na použitie v Rusku;

b) priamo alebo nepriamo poskytovať financovanie alebo finančnú pomoc v súvislosti s tovarom a technológiami uvedenými v odseku 1 na akýkoľvek predaj, dodávku, transfer alebo vývoz takéhoto tovaru a technológií alebo na poskytnutie súvisiacej technickej pomoci, sprostredkovateľských alebo iných služieb akejkoľvek fyzickej alebo právnickej osobe, subjektu alebo orgánu v Rusku alebo na použitie v Rusku.“

10 Odseky 4 a 5 tohto článku stanovujú nasledujúci systém udeľovania povolení, ktorý je rovnako prevzatý aj do článku 3a ods. 4 a 5 zmeneného rozhodnutia 2014/512:

„4. Odchylne od odsekov 1 a 2 tohto článku a bez toho, aby boli dotknuté požiadavky na povolenia podľa nariadenia (EÚ) 2021/821, môžu príslušné orgány povoliť predaj, dodávku, transfer alebo vývoz tovaru a technológií s dvojakým použitím alebo poskytnutie súvisiacej technickej alebo finančnej pomoci na nevojenské použitie a pre nevojenského koncového používateľa po tom, ako určia, že takýto tovar alebo technológie alebo súvisiaca technická alebo finančná pomoc sú: a) určené na spoluprácu medzi Úniou, vládami členských štátov a ruskou vládou v čisto civilných záležitostiach; b) určené na medzivládnu spoluprácu vo vesmírnych programoch; c) určené na prevádzku, údržbu, opätovné spracovanie paliva a bezpečnosť civilných jadrových kapacít, ako aj na civilnú jadrovú spoluprácu, najmä v oblasti výskumu a vývoja; d) určené na námornú bezpečnosť; e) určené pre civilné, nie verejne dostupné elektronické komunikačné siete, ktoré nie sú vo vlastníctve subjektu, ktorý je pod verejnou kontrolou alebo z viac ako 50 % vo verejnom vlastníctve; f) určené na výlučné použitie subjektmi, ktoré vlastní, resp. samostatne alebo spoločne kontroluje právnická osoba, subjekt alebo orgán založené alebo zriadené podľa práva členského štátu alebo partnerskej krajiny; g) určené pre diplomatické zastúpenia Únie, členských štátov a partnerských krajín vrátane delegácií,

veľvyslanectiev a misií; h) určené na zaistenie kybernetickej bezpečnosti a informačnej bezpečnosti fyzických alebo právnických osôb, subjektov a orgánov v Rusku s výnimkou ruskej vlády a podnikov, ktoré sú pod priamou alebo nepriamou kontrolou tejto vlády.

…

5. Odchylne od odsekov 1 a 2 tohto článku a bez toho, aby boli dotknuté požiadavky na povolenia podľa nariadenia (EÚ) 2021/821, môžu príslušné orgány povoliť predaj, dodávku, transfer alebo vývoz tovaru a technológií s dvojakým použitím alebo poskytnutie súvisiacej technickej alebo finančnej pomoci na nevojenské použitie a pre nevojenského koncového používateľa po tom, ako určia, že takýto tovar alebo technológie alebo súvisiaca technická alebo finančná pomoc majú byť poskytnuté podľa zmlúv uzavretých do 26. februára 2022 alebo podľa doplnkových zmlúv potrebných na plnenie takejto zmluvy pod podmienkou, že žiadosť o povolenie bola podaná do 1. mája 2022.“

11 Článok 3 ods. 7 zmeneného rozhodnutia 2014/512 stanovuje:

„Príslušné orgány pri rozhodovaní o žiadostiach o povolenie v súlade s odsekmi 4 a 5 neudelia povolenie, ak majú oprávnené dôvody domnievať sa, že:

i) koncovým používateľom môže byť vojenský koncový používateľ, fyzická alebo právnická osoba, subjekt alebo orgán uvedené v prílohe IV alebo že tovar môže mať konečné použitie vojenského charakteru, pokiaľ predaj, dodávka, presun alebo vývoz tovaru a technológií uvedených v odseku 1 alebo poskytnutie súvisiacej technickej alebo finančnej pomoci nie sú povolené podľa článku 3b ods. 1 písm. a).“

12 Článok 3a ods. 1 tohto rozhodnutia znie takto:

„1. Zakazuje sa priamo alebo nepriamo predávať, dodávať, presúvať alebo vyvážať tovar a technológie, ktoré by mohli prispievať k vojenskému a technologickému zlepšeniu Ruska alebo k rozvoju sektora obrany a bezpečnosti bez ohľadu na to, či majú pôvod v Únii, a to akejkoľvek fyzickej alebo právnickej osobe, subjektu alebo orgánu v Rusku alebo na použitie v Rusku.“

13 V odseku 2 uvedeného článku 3a sa preberá znenie článku 3 ods. 2 zmeneného rozhodnutia 2014/512.

14 V odseku 7 toho istého článku 3a sa preberá znenie článku 3 ods. 7 zmeneného rozhodnutia 2014/512.

15 Článok 3b ods. 1 zmeneného rozhodnutia 2014/512 stanovuje:

„Pokiaľ ide o fyzické alebo právnické osoby, subjekty alebo orgány uvedené v prílohe IV, a odchylne od článkov 3 a 3a tohto rozhodnutia a bez toho, aby boli dotknuté požiadavky na povolenia podľa nariadenia (EÚ) 2021/821, môžu príslušné orgány členského štátu povoliť

predaj, dodávku, transfer alebo vývoz tovaru a technológií s dvojakým použitím a tovaru a technológií uvedených v článku 3a tohto rozhodnutia alebo poskytnutie súvisiacej technickej alebo finančnej pomoci len po tom, ako určia:

a) že takýto tovar alebo technológie či súvisiaca technická alebo finančná pomoc sú potrebné na naliehavé zabránenie alebo zmiernenie udalosti, ktorá môže mať pravdepodobne závažný a významný dosah na ľudské zdravie a bezpečnosť alebo životné prostredie; alebo

b) že takýto tovar alebo technológie alebo súvisiaca technická alebo finančná pomoc majú byť poskytnuté podľa zmlúv uzavretých pred 26. februárom 2022 alebo podľa doplnkových zmlúv potrebných na plnenie takejto zmluvy pod podmienkou, že žiadosť o povolenie bola podaná pred 1. májom 2022.“

16 V článku 2 ods. 1, 2, 4 a 5 a článku 2a ods. 1, 2, 4 a 5 zmeneného nariadenia č. 833/2014 sa v podstate preberá znenie článku 3 ods. 1, 2, 4 a 5 a článku 3a ods. 1, 2, 4 a 5 zmeneného rozhodnutia 2014/512. Rovnako v článku 2 ods. 7, článku 2a ods. 7 a článku 2b zmeneného nariadenia č. 833/2014 sa v podstate preberá obsah článku 3 ods. 7, článku 3a ods. 7 a článku 3b zmeneného rozhodnutia 2014/512.

17 Dňa 25. februára 2023 Rada prijala prvotné akty a názov žalobkyne bol zaradený do bodu 499 sporných zoznamov každého z týchto aktov.

18 Podľa odôvodnenia 10 rozhodnutia 2023/434 prevzatého v odôvodnení 4 nariadenia 2023/427 „96 záznamov [bolo doplnených do sporných zoznamov], t. j. [do] zoznam[ov] subjektov, ktoré priamo podporujú ruský vojenský a priemyselný komplex v jeho vojne proti Ukrajine, na ktorý sa vzťahujú prísnejšie vývozné obmedzenia týkajúce sa tovaru a technológií s dvojakým použitím, ako aj tovaru a technológií, ktoré by mohli prispieť k technologickému posilneniu ruského odvetvia obrany a bezpečnosti.“

19 Listom z 1. marca 2023 žalobkyňa požiadala Radu, aby jej poskytla informácie a dôkazy slúžiace ako základ pre prijatie reštriktívnych opatrení, ktoré sa jej týkajú. Žalobkyňa okrem toho uviedla, že si vyhradzuje právo predložiť pripomienky a požiadať Radu o opätovné preskúmanie svojho rozhodnutia zaradiť jej názov do sporných zoznamov.

20 Keďže Rada neodpovedala, žalobkyňa listom zo 17. marca 2023 svoju žiadosť zopakovala.

21 Listom z 31. marca 2023 Rada uviedla, že nie je povinná oznámiť osobám a subjektom uvedeným na sporných zoznamoch dôvody ich zápisu do týchto zoznamov a že všetky informácie odôvodňujúce zaradenie názvu žalobkyne na tieto zoznamy sú uvedené v článkoch 3 a 3b zmeneného rozhodnutia 2014/512, článkoch 2, 2a a 2b zmeneného nariadenia č. 833/2014, ako aj v odôvodnení 10 rozhodnutia 2023/434 a odôvodnení 4 nariadenia 2023/427.

II. Skutkové okolnosti v období po podaní žaloby

22 Podľa rozhodnutia Rady (SZBP) 2023/1217 z 23. júna 2023, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/512 (Ú. v. EÚ L 159 I, 2023, s. 451), a nariadenia Rady (EÚ) 2023/1214 z 23. júna 2023, ktorým sa mení nariadenie č. 833/2014 (Ú. v. EÚ L 159 I, 2023, s. 1), boli sporné zoznamy zmenené najmä tak, že bol do nich doplnený tento úvodný text:

„V tejto prílohe sa uvádza zoznam fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov, ktoré sú vojenskými koncovými používateľmi, tvoria súčasť vojensko-priemyselného komplexu Ruska alebo majú obchodné alebo iné väzby na ruský obranný a bezpečnostný sektor Ruska. Tieto fyzické alebo právnické osoby, subjekty alebo orgány prispievajú k vojenskému a technologickému posilneniu Ruska alebo k rozvoju jeho sektora obrany a bezpečnosti. Patria k nim fyzické alebo právnické osoby, subjekty alebo orgány v tretích krajinách iných ako Rusko. Ich zahrnutie do tejto prílohy neznamená pripísanie zodpovednosti za ich konanie jurisdikcii, v ktorej pôsobia.“

23 Dňa 20. júla 2023 Rada prijala akt z júla 2023.

24 Dňa 24. júla 2023 Rada zaslala žalobkyni list, v ktorom ju informovala o predĺžení predmetných reštriktívnych opatrení voči nej.

25 Dňa 30. novembra 2023 žalobkyňa zaslala Rade list, v ktorom ju požiadala o prehodnotenie svojho rozhodnutia predĺžiť uvedené opatrenia, ako aj o prístup ku všetkým relevantným dokumentom.

26 Dňa 29. januára 2024 Rada prijala akt z januára 2024, v zmysle ktorého názov žalobkyne naďalej figuroval na sporných zoznamoch.

27 Dňa 30. januára 2024 Rada odpovedala na list žalobkyne z 30. novembra 2023.

III. Návrhy účastníkov konania

28 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:

– zrušil napadnuté akty v rozsahu, v akom sa nimi zapisuje jej názov do sporných zoznamov a ponecháva sa na nich,

– uložil Rade povinnosť nahradiť trovy konania a Európskej komisii povinnosť nahradiť trovy konania spojené s jej vedľajším účastníctvom.

29 Rada podporovaná Komisiou navrhuje, aby Všeobecný súd:

– zamietol žalobu,

– subsidiárne, v prípade zrušenia napadnutých aktov zachoval ich časové účinky do uplynutia lehoty na podanie odvolania, ako je stanovená v článku 56 prvom odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, alebo, ak sa odvolanie podá, do prípadného zamietnutia tohto odvolania,

– uložil žalobkyni povinnosť nahradiť trovy konania.

IV. Právny stav

A. O prípustnosti dodatočných dôkazov predložených žalobkyňou

30 Listom z 19. júna 2024 žalobkyňa predložila podľa článku 85 ods. 3 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu dodatočné dôkazy. Rada a Komisia spochybňujú prípustnosť týchto dôkazov.

31 Treba pripomenúť, že podľa článku 85 ods. 3 rokovacieho poriadku môžu hlavní účastníci konania výnimočne predložiť dôkazy alebo označiť dôkazy, ktoré navrhujú vykonať, aj pred skončením ústnej časti konania alebo pred rozhodnutím Všeobecného súdu, že vec prejedná bez ústnej časti konania, za predpokladu, že omeškanie s ich predložením je odôvodnené.

32 V prejednávanej veci treba konštatovať, že žalobkyňa nepredložila dôkazy, ktoré by mohli odôvodniť oneskorené predloženie predmetných dodatočných dôkazov vo forme dokumentov.

33 Ako uvádza Rada podporovaná Komisiou, všetky tieto dokumenty s výnimkou dokumentov uvedených v prílohách AE.9 a AE.11 boli uverejnené alebo doručené pred samotným podaním žaloby. Pokiaľ ide o dokument uvedený v prílohe AE.9, ide o licenciu vydanú 9. novembra 2023 žalobkyni. Rovnako dokument uvedený v prílohe AE.11 je listom z 27. októbra 2023 adresovaným žalobkyni na jej žiadosť. Žalobkyňa tak musela vedieť o týchto dokumentoch od ich doručenia a mohla ich predložiť najneskôr v prílohe k svojmu druhému návrhu na úpravu žaloby.

34 Za týchto okolností treba konštatovať, že oneskorené predloženie dodatočných dôkazov žalobkyňou 19. júna 2024 nie je odôvodnené v zmysle článku 85 ods. 3 rokovacieho poriadku. Tieto dôkazy sú preto neprípustné a Všeobecný súd ich pri posudzovaní predmetnej žaloby nezohľadní.

B. O veci samej

35 Žalobkyňa uvádza štyri žalobné dôvody, z ktorých prvý je založený na porušení práva na obhajobu a práva na účinnú súdnu ochranu, druhý na porušení povinnosti odôvodnenia, tretí na nesprávnom posúdení a štvrtý na porušení zásady proporcionality.

36 Všeobecný súd považuje za vhodné preskúmať najskôr druhý žalobný dôvod a potom prvý, tretí a štvrtý žalobný dôvod.

1. O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení povinnosti odôvodnenia

37 Žalobkyňa tvrdí, že Rada neuviedla žiadny individuálny dôvod na odôvodnenie zápisu jej názvu do sporných zoznamov a že jej ani neoznámila konkrétne dôvody, ktoré ju viedli k záveru, že je subjektom, ktorý priamo podporuje ruský vojenský a priemyselný komplex, v dôsledku čoho bolo pre ňu nemožné zistiť dôvody, pre ktoré bol jej názov do príslušných zoznamov zapísaný.

38 Podľa žalobkyne znenie odôvodnenia 10 rozhodnutia 2023/434 v spojení s článkom 3 ods. 7, článkom 3a ods. 7 a článkom 3b zmeneného rozhodnutia 2014/512, na ktoré Rada odkazovala vo svojich písomných podaniach, jej neumožňuje pochopiť dôvody, pre ktoré bol jej názov zapísaný

do sporných zoznamov. Údajne sa nikde neuvádza, či bol jej názov zapísaný z dôvodu, že dodáva tovar a technológie s dvojakým použitím, alebo tovar a technológie, ktoré by mohli prispievať k vojenskému a technologickému posilneniu Ruska alebo k rozvoju sektora obrany a bezpečnosti.

39 Žalobkyňa tiež spresňuje, že prejednávaná vec sa líši od vecí, z ktorých plynie judikatúra citovaná Radou.

40 Rada podporovaná Komisiou túto argumentáciu spochybňuje.

41 Podľa článku 296 druhého odseku ZFEÚ „v právnych aktoch sa uvedú odôvodnenia“. Navyše podľa článku 41 ods. 2 písm. c) Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) právo na riadnu správu vecí verejných zahŕňa najmä „povinnosť administratívy odôvodniť svoje rozhodnutia“.

42 Je potrebné pripomenúť, že povinnosť odôvodnenia aktu spôsobujúceho ujmu vyplýva zo zásady dodržiavania práva na obhajobu a jej cieľom je jednak poskytnúť dotknutej osobe dostatočné informácie na to, aby zistila, či je akt dôvodný, prípadne či má vadu, ktorá by umožnila napadnúť jeho platnosť na súde Únie, a jednak umožniť tomuto súdu vykonať preskúmanie zákonnosti tohto aktu (pozri rozsudok z 27. júla 2022, RT France/Rada, T-125/22, EU:T:2022:483, bod 102 a citovanú judikatúru).

43 Podľa ustálenej judikatúry odôvodnenie vyžadované článkom 296 ZFEÚ a článkom 41 ods. 2 písm. c) Charty musí byť prispôsobené povahe napadnutého aktu a kontextu, v ktorom bol prijatý. Musia z neho jasne a jednoznačne vyplývať úvahy orgánu, ktorý prijal rozhodnutie, umožňujúce dotknutým osobám spoznať dôvody prijatého opatrenia a príslušnému súdnemu orgánu uskutočniť jeho preskúmanie. Povinnosť odôvodnenia sa musí posudzovať podľa okolností konkrétneho prípadu (pozri rozsudok z 13. septembra 2018, DenizBank/Rada, T-798/14, EU:T:2018:546, bod 70 a citovanú judikatúru).

44 Nevyžaduje sa, aby odôvodnenie konkrétne vymedzovalo všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, keďže dostatočnosť odôvodnenia sa musí posúdiť nielen vzhľadom na text aktu, ale takisto na jeho kontext, ako aj na súhrn právnych pravidiel upravujúcich dotknutú oblasť. Konkrétne na jednej strane akt spôsobujúci ujmu je dostatočne odôvodnený vtedy, pokiaľ bol prijatý v kontexte, ktorý bol dotknutej osobe známy a ktorý jej umožňuje pochopiť dosah opatrenia prijatého voči nej. Na druhej strane stupeň presnosti odôvodnenia aktu musí byť primeraný materiálnym možnostiam a technickým podmienkam alebo lehote, v ktorých musí byť prijatý (pozri rozsudky z 27. júla 2022, RT France/Rada, T-125/22, EU:T:2022:483, body 103 a 104 a citovanú judikatúru, a z 20. septembra 2023, Mordašov/Rada, T-248/22, neuverejnený, EU:T:2023:573, body 46 a 47 a citovanú judikatúru).

45 Treba uviesť, že v prejednávanej veci relevantné ustanovenia napadnutých aktov predstavujú vo vzťahu k žalobkyni individuálne reštriktívne opatrenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. septembra 2018, Almaz-Antey/Rada, T-515/15, neuverejnený, EU:T:2018:545, bod 86).

46 V judikatúre bolo spresnené, že v odôvodnení aktu Rady, ktorým sa ukladá reštriktívne opatrenie, sa musí nielen identifikovať právny základ tohto opatrenia, ale musia sa uviesť aj špecifické a konkrétne dôvody, na základe ktorých Rada pri výkone svojej diskrečnej právomoci pri posúdení dospela k záveru, že sa na dotknutú osobu musí uplatniť takéto opatrenie (rozsudok

z 3. júla 2014, National Iranian Tanker Company/Rada, T-565/12, EU:T:2014:608, bod 38; pozri v tomto zmysle tiež rozsudok z 25. januára 2017, Almaz-Antey Air and Space Defence/Rada, T-255/15, neuverejnený, EU:T:2017:25, bod 55).

47 Po prvé treba pripomenúť, že všetky predmetné reštriktívne opatrenia spadajú do kontextu, ktorý žalobkyňa pozná a ktorý sa týka medzinárodného napätia v období pred prijatím relevantných ustanovení rozhodnutia 2014/512, ktoré sú pripomenuté v bodoch 9 až 16 vyššie. Z odôvodnení 1 až 8 rozhodnutia 2014/512 vyplýva, že deklarovaný cieľ týchto opatrení je zvýšiť Ruskej federácii náklady na konanie, ktoré vyvíja v snahe narušiť územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny, a podporiť mierové riešenie krízy. V rozhodnutí 2014/512 sa teda uvádza celková situácia, ktorá viedla k jeho prijatiu, a všeobecné ciele, o ktorých dosiahnutie prostredníctvom neho ide (pozri v tomto zmysle rozsudok z 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 123).

48 Po druhé treba uviesť, že článok 3 ods. 1 a 2, ako aj článok 3a ods. 1 a 2 zmeneného rozhodnutia 2014/512 za podmienok uvedených v týchto ustanoveniach stanovujú zákaz predaja, dodávky, transferu alebo vývozu tovaru a technológií s dvojakým použitím a zákaz poskytovania technickej pomoci, sprostredkovateľských alebo iných služieb, ako aj zákaz poskytovania financovania alebo finančnej pomoci v súvislosti s dotknutým tovarom a technológiami akejkoľvek osobe, subjektu alebo orgánu v Rusku. Navyše podľa článku 3 ods. 7 a článku 3a ods. 7 uvedeného rozhodnutia sa v podstate neudelí žiadne povolenie, ktoré by sa odchyľovalo od uvedených zákazov, ak koncovým používateľom môže byť vojenský koncový používateľ, fyzická alebo právnická osoba, subjekt alebo orgán podľa prílohy IV, alebo ak predmetný tovar môže mať konečné použitie vojenského charakteru.

49 V tejto súvislosti z odôvodnenia 12 rozhodnutia 2022/327, ktorým boli zmenené články 3 a 3a rozhodnutia 2014/512, vyplýva, že vzhľadom na závažnosť situácie na Ukrajine Rada považovala za vhodné prijať ďalšie reštriktívne opatrenia v reakcii na destabilizačné konanie Ruskej federácie. Rada v tejto súvislosti dospela k záveru, že by sa mali stanoviť dodatočné obmedzenia vývozu, dodávok alebo transferu tovaru s dvojakým použitím a určitého tovaru a technológií, ktoré by mohli prispievať k technologickému posilneniu ruského sektora obrany a bezpečnosti.

50 Okrem toho z odôvodnenia 5 rozhodnutia Rady (SZBP) 2022/430 z 15. marca 2022, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/512 (Ú. v. EÚ L 87 I, 2022, s. 56), vyplýva, že vzhľadom na zhoršujúcu sa situáciu na Ukrajine Rada považovala za potrebné posilniť vývozné obmedzenia týkajúce sa tovaru s dvojakým použitím, ako aj tovaru uvedeného v článku 3a zmeneného rozhodnutia 2014/512.

51 Ako bolo navyše pripomenuté v bode 18 vyššie, z odôvodnenia 10 rozhodnutia 2023/434, ako aj z odôvodnenia 4 nariadenia 2023/427 vyplýva, že do sporných zoznamov bolo pridaných 96 záznamov vrátane záznamu o žalobkyni, ktoré sa týkajú subjektov priamo podporujúcich vojenský a priemyselný komplex Ruskej federácie v jej útočnej vojne proti Ukrajine.

52 Pokiaľ ide o akty z júla 2023 a januára 2024 (spolu ďalej len „ponechávajúce akty“), toto tvrdenie je posilnené znením úvodného textu prílohy IV k rozhodnutiu 2014/512, zmenenému rozhodnutím 2023/1217, a k nariadeniu č. 833/2014, zmenenému nariadením 2023/1214, pričom tento text je citovaný v bode 22 vyššie.

53 Treba konštatovať, že špecifické a konkrétne dôvody, prečo sa Rada v rámci výkonu svojej diskrečnej právomoci pri posúdení domnievala, že sa na žalobkyňu majú vzťahovať predmetné opatrenia, v zmysle judikatúry uvedenej v bode 46 vyššie, zodpovedajú v prejednávanej veci kritériám, ktoré sú stanovené v relevantných ustanoveniach a odôvodneniach napadnutých aktov.

54 V dôsledku toho bol názov žalobkyne zaradený do sporných zoznamov z dôvodu, že spĺňala špecifické a konkrétne podmienky stanovené v relevantných ustanoveniach a odôvodneniach napadnutých aktov, a to, že bola považovaná za subjekt, ktorý priamo podporuje ruský vojenský a priemyselný komplex.

55 V tejto súvislosti je potrebné spresniť, že použitie rovnakých úvah na prijatie reštriktívnych opatrení voči viacerým osobám nevylučuje, že uvedené úvahy vedú k dostatočne špecifickému odôvodneniu pri každej z dotknutých osôb (pozri rozsudok z 13. septembra 2018, Vnesheconombank/Rada, T-737/14, neuverejnený, EU:T:2018:543, bod 76 a citovanú judikatúru).

56 Ako bolo totiž pripomenuté v bodoch 18 a 51 vyššie, z odôvodnenia 10 rozhodnutia 2023/434 a odôvodnenia 4 nariadenia 2023/427 vyplýva, že do sporných zoznamov bolo pridaných 96 záznamov. V uvedenom odôvodnení 10 sa spresňuje, že sú na nich zapísané „subjekt[y], ktoré priamo podporujú ruský vojenský a priemyselný komplex v jeho vojne proti Ukrajine, na ktorý sa vzťahujú prísnejšie vývozné obmedzenia týkajúce sa tovaru a technológií s dvojakým použitím, ako aj tovaru a technológií, ktoré by mohli prispieť k technologickému posilneniu ruského odvetvia obrany a bezpečnosti“. Tieto obmedzenia sú stanovené v článku 3 ods. 7 a článku 3a ods. 7 uvedeného rozhodnutia.

57 S prihliadnutím na politický kontext existujúci v čase prijatia predmetných reštriktívnych opatrení a dôležitosť toho, aby sa subjektom, ktoré priamo podporujú vojenský a priemyselný komplex Ruskej federácie v jej útočnej vojne proti Ukrajine, zabránilo v nakupovaní tovaru s dvojakým použitím alebo tovaru uvedeného v článku 3a zmeneného rozhodnutia 2014/512, a vzhľadom na cieľ týchto opatrení, ktorým je zvýšiť Ruskej federácii náklady na konanie, ktoré vyvíja v snahe narušiť územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny, a podporiť mierové riešenie krízy, je rozhodnutie Rady spočívajúce v prijatí takýchto opatrení voči subjektom patriacim do telekomunikačného sektora s ohľadom na deklarovaný cieľ uvedených opatrení ľahko pochopiteľné (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 13. septembra 2018, Almaz-Antey/Rada, T-515/15, neuverejnený, EU:T:2018:545, bod 96 a citovanú judikatúru).

58 Z uvedeného vyplýva, že v rámci stanovenia dodatočných obmedzení podľa článku 3 ods. 7 a článku 3a ods. 7 zmeneného rozhodnutia 2014/512 mala žalobkyňa príležitosť pochopiť, že bola zapísaná do sporných zoznamov z dôvodu, že bola považovaná za subjekt, ktorý priamo podporuje vojenský a priemyselný komplex Ruska v jeho útočnej vojne proti Ukrajine, a to vzhľadom na okolnosť, že bola jedným z hlavných operátorov mobilnej telefónnej služby a telekomunikačných operátorov v Rusku, ako aj na politický kontext v čase prijímania napadnutých aktov.

59 Ako to v tejto súvislosti tvrdí Rada vo svojich písomných podaniach, žalobkyni boli uložené obmedzenia týkajúce sa tovaru s dvojakým použitím a určitého tovaru a technológií, ktoré by mohli prispievať k technologickému posilneniu ruského odvetvia obrany a bezpečnosti, s cieľom zabrániť tomu, aby tento tovar nadobudla a využila na podporu agresie Ruskej federácie voči Ukrajine, a to buď formou poskytovania telekomunikačných služieb ruskej armáde, alebo formou poskytovania telekomunikačných služieb civilným zákazníkom v oblastiach Ukrajiny okupovaných Ruskou federáciou.

60 Rovnako bolo možné ľahko pochopiť aj odôvodnenie predĺženia týchto opatrení prostredníctvom ponechávajúcich aktov, a to s ohľadom na odôvodnenia 2 a 3 týchto aktov, ako aj úvodný text prílohy IV, kde sa opakovane odsudzuje útočná vojna Ruskej federácie proti Ukrajine. Z dôvodu pokračovania protiprávneho konania bolo vhodné uložené opatrenia ponechať v platnosti a prijať dodatočné opatrenia.

61 Vzhľadom na uvedené treba konštatovať, že Rada neporušila povinnosť odôvodnenia, a teda druhý žalobný dôvod treba zamietnuť.

2. O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení práva na obhajobu a práva na účinnú súdnu ochranu

a) O prípustnosti

62 Rada bez toho, aby výslovne vzniesla námietku neprípustnosti, tvrdí, že prvý žalobný dôvod je málo štruktúrovaný a možno sa domnievať, že nie je v súlade s požiadavkami článku 76 písm. d) rokovacieho poriadku.

63 Na úvod treba poznamenať, že podľa článku 76 písm. d) rokovacieho poriadku sa v každej žalobe musí uviesť predmet konania, dôvody a tvrdenia, na ktorých je žaloba založená, ako aj stručné zhrnutie uvedených dôvodov, pričom tieto náležitosti musia byť dostatočne jasné a presné, aby sa žalovanému umožnilo pripraviť si svoju obranu a Všeobecnému súdu vykonať preskúmanie, a to prípadne bez ďalších podporných informácií (rozsudok zo 7. marca 2017, United Parcel Service/Komisia, T-194/13, EU:T:2017:144, bod 191).

64 Je potrebné tiež pripomenúť, že na prípustnosť žaloby pred Všeobecným súdom sa najmä vyžaduje, aby z jej samotného textu vyplývali podstatné skutkové a právne okolnosti, na ktorých sa zakladá, a to aspoň stručne, pritom však súdržným a pochopiteľným spôsobom (rozsudok zo 7. marca 2017, United Parcel Service/Komisia, T-194/13, EU:T:2017:144, bod 192).

65 Treba konštatovať, že skutkové a právne okolnosti, na ktorých žalobkyňa zakladá svoju argumentáciu, sú z textu žaloby zrejmé. V žalobe sa totiž uvádzajú právne okolnosti, na ktoré sa žalobkyňa odvoláva, ako aj, hoci stručne, ale dostatočne, skutkové okolnosti, na ktorých sa zakladá, najmä tie, ktoré sú založené na okolnosti, že nebola nikdy informovaná alebo vypočutá, pokiaľ ide o zápis jej názvu do sporných zoznamov. Rovnako Rada bola vo svojich písomných podaniach schopná na túto argumentáciu reagovať. Argumentáciu žalobkyne dokázal identifikovať aj Všeobecný súd. Z uvedeného vyplýva, že prvý žalobný dôvod je prípustný.

b) O veci samej

66 Žalobkyňa tvrdí, že Rada porušila oznamovaciu povinnosť a jej právo byť vypočutá. Uvádza, že nebola informovaná o zápise svojho názvu do sporných zoznamov a že nedošlo ani k uverejneniu oznámenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*, ani k individuálnemu oznámeniu napadnutých aktov zo strany Rady.

67 Žalobkyňa konkrétne tvrdí, že Rada jej neumožnila predložiť pripomienky a že oznámenie dôkazov na podporu jej zápisu do sporných zoznamov, ku ktorému došlo len prostredníctvom vyjadrenia k žalobe, je protiprávne.

68 V návrhoch na úpravu žaloby žalobkyňa dodáva, že ani v čase prijímania ponechávajúcich aktov jej Rada neponúkla možnosť predložiť pripomienky k obnoveniu reštriktívnych opatrení voči nej a že dôkazy treba na účely rozhodnutia o dôvodnosti napadnutých aktov vyhlásiť za neprípustné. Subsidiárne žalobkyňa v prvom návrhu na úpravu žaloby uvádza, že ak by Všeobecný súd skonštatoval, že Rada nebola povinná oznámiť jej pred prijatím aktu z júla 2023 svoj zámer ponechať jej názov na sporných zoznamoch a poskytnúť jej dôkazy, na ktorých je tento akt založený, vznáša námietku nezákonnosti rozhodnutia 2014/512 a nariadenia č. 833/2014 podľa článku 277 ZFEÚ.

69 Rada podporovaná Komisiou túto argumentáciu spochybňuje.

70 Treba pripomenúť, že právo byť vypočutý v každom konaní, uvedené v článku 41 ods. 2 písm. a) Charty, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou dodržiavania práva na obhajobu, zaručuje každému možnosť vyjadriť účinne a efektívne svoj názor v priebehu správneho konania a pred tým, ako bude prijaté rozhodnutie, ktoré môže nepriaznivo ovplyvniť jeho záujmy (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. júla 2022, RT France/Rada, T-125/22, EU:T:2022:483, bod 75 a citovanú judikatúru).

71 V rámci konania týkajúceho sa prijatia rozhodnutia o zapísaní mena určitej osoby do zoznamu nachádzajúceho sa v prílohe k aktu o reštriktívnych opatreniach si dodržanie práva na obhajobu vyžaduje, aby príslušný orgán Únie oznámil dotknutej osobe dôvody a skutočnosti svedčiace v jej neprospech, na ktorých tento orgán zamýšľa založiť svoje rozhodnutie. Pri tomto oznámení musí príslušný orgán Únie umožniť tejto osobe účinne sa vyjadriť k dôvodom použitým proti nej (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. júla 2013, Komisia a i./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, body 111 a 112).

72 Článok 52 ods. 1 Charty však pripúšťa obmedzenia výkonu práv v nej zakotvených, pokiaľ každé obmedzenie rešpektuje podstatu dotknutého základného práva a v súlade so zásadou proporcionality je nevyhnutné a skutočne zodpovedá cieľom všeobecného záujmu uznaným Úniou. V tejto súvislosti Súdny dvor opakovane rozhodol, že právo na obhajobu môže podliehať obmedzeniam alebo odchýlkam, a to najmä v oblasti reštriktívnych opatrení prijatých v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (pozri rozsudok z 27. júla 2022, RT France/Rada, T-125/22, EU:T:2022:483, bod 77 a citovanú judikatúru).

73 Existencia porušenia práva na obhajobu sa navyše musí posúdiť v závislosti od osobitných okolností každého konkrétneho prípadu, najmä od povahy príslušného aktu, kontextu, v ktorom bol prijatý, a právnych pravidiel, ktoré upravujú dotknutú oblasť (pozri rozsudok z 18. júla 2013, Komisia a i./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, bod 102 a citovanú judikatúru).

74 Navyše treba pripomenúť, že súd Únie rozlišuje medzi prvotným zápisom mena osoby do predmetných zoznamov na jednej strane a ponechaním mena tejto osoby na uvedených zoznamoch na strane druhej (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. apríla 2015, Al-Chihabi/Rada, T-593/11, EU:T:2015:249, bod 40).

75 Predmetný žalobný dôvod treba analyzovať práve z hľadiska týchto zásad vyplývajúcich z judikatúry.

1) O prvotných aktoch

76 Pokiaľ ide po prvé o tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého jej mala Rada napadnuté akty oznámiť individuálne, keďže obsahujú reštriktívne opatrenia voči nej, je vhodné poznamenať, že hoci absencia individuálneho oznámenia týchto aktov môže mať vplyv na okamih začatia plynutia lehoty na podanie žaloby, sama osebe nie je dôvodom na ich zrušenie. V tejto súvislosti žalobkyňa nepredkladá žiadne tvrdenie, ktorým by chcela preukázať, že v prejednávanej veci mala absencia individuálneho oznámenia týchto aktov za následok porušenie jej práv, ktoré by odôvodňovalo zrušenie týchto aktov v rozsahu, v akom sa jej týkajú (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. júla 2022, RT France/Rada, T-125/22, EU:T:2022:483, bod 82 a citovanú judikatúru).

77 Po druhé treba pripomenúť, že pokiaľ ide o dodržanie práva byť vypočutý, z judikatúry vyplýva, že v prípade prvotného rozhodnutia o zápise mena osoby alebo názvu subjektu do zoznamu osôb a subjektov, ktorých finančné prostriedky sú zmrazené, Rada nie je povinná dotknutej osobe alebo subjektu vopred oznámiť dôvody, na ktorých chce tento zápis založiť. Aby totiž nebola ohrozená účinnosť takéhoto opatrenia, musí svojou povahou umožňovať efekt prekvapenia a uplatniť sa ihneď. Na základe žiadosti adresovanej Rade má dotknutá osoba alebo subjekt tiež právo na vyjadrenie svojho stanoviska k týmto skutočnostiam po prijatí aktu (pozri rozsudok z 27. júla 2022, RT France/Rada, T-125/22, EU:T:2022:483, bod 80 a citovanú judikatúru).

78 Takáto odchýlka zo základného práva byť vypočutý počas konania, ktoré predchádza prijatiu reštriktívnych opatrení, je odôvodnená potrebou zabezpečiť účinnosť opatrení zmrazenia finančných prostriedkov a v konečnom dôsledku naliehavými dôvodmi týkajúcimi sa bezpečnosti alebo udržiavania medzinárodných vzťahov Únie a jej členských štátov (pozri rozsudok z 27. júla 2022, RT France/Rada, T-125/22, EU:T:2022:483, bod 81 a citovanú judikatúru).

79 Navyše treba pripomenúť, že ani relevantné ustanovenia aktov, ktorými sa stanovujú reštriktívne opatrenia, ani všeobecná zásada dodržiavania práva na obhajobu nepriznávajú dotknutým osobám právo na formálne vypočutie, keďže možnosť predložiť písomné pripomienky je dostatočná (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 12. februára 2020, Amisi Kumba/Rada, T-163/18, EU:T:2020:57, bod 75 a citovanú judikatúru).

80 V prejednávanej veci, ako to uviedla Rada vo svojich písomných podaniach a na pojednávaní, treba uviesť, že prvotné akty musia mať účinok prekvapenia, aby sa zabezpečila ich účinnosť a zabránilo sa tomu, aby žalobkyňa mohla najmä získať vývozné povolenia na tovar a technológie, ktoré sú uvedené v článkoch 3 a 3a zmeneného rozhodnutia 2014/512, alebo uzatvárať zmluvy, na základe ktorých sa uplatní jedna z výnimiek stanovených v článku 3b ods. 1 uvedeného rozhodnutia. Rada preto nebola povinná vypočuť žalobkyňu pred jej prvotným zápisom v zmysle judikatúry citovanej v bode 79 vyššie, v dôsledku čoho v tomto ohľade nedošlo k porušeniu jej práva byť vypočutá.

81 Pokiaľ ide po tretie o to, že Rada neoznámila dôvody prijatia reštriktívnych opatrení voči žalobkyni pred prijatím predmetných reštriktívnych opatrení, z judikatúry citovanej v bode 77 vyššie vyplýva, že na žiadosť žalobkyne bola Rada v rozsahu, v akom obmedzenia uložené vo vzťahu k žalobkyni na základe relevantných ustanovení prvotných aktov predstavujú voči nej individuálne reštriktívne opatrenia, povinná oznámiť dôvody týkajúce sa uplatnenia týchto opatrení voči žalobkyni ihneď po prijatí uvedených aktov.

82 V tomto ohľade treba pripomenúť, že právo na účinnú súdnu ochranu zakotvené v článku 47 Charty si vyžaduje, aby dotknutá osoba mala možnosť oboznámiť sa s dôvodmi, na ktorých sa zakladá rozhodnutie prijaté voči nej, buď prostredníctvom prečítania samotného rozhodnutia, alebo prostredníctvom oznámenia týchto dôvodov na základe jej žiadosti, a to bez toho, aby bola dotknutá právomoc príslušného súdu vyžadovať od dotknutého orgánu, aby tieto dôvody oznámil s cieľom umožniť jej brániť svoje práva za najlepších možných podmienok a pri plnej znalosti veci sa rozhodnúť, či je potrebné obrátiť sa na príslušný súd, a aby tento súd mal možnosť v plnom rozsahu preskúmať zákonnosť dotknutého rozhodnutia (pozri rozsudok z 18. júla 2013, Komisia a i./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, bod 100 a citovanú judikatúru).

83 V prejednávanej veci zo spisu vyplýva, že v nadväznosti na listy žalobkyne z 1. a zo 17. marca 2023 Rada listom z 31. marca 2023 odpovedala, že všetky informácie odôvodňujúce zápis jej názvu do sporných zoznamov sa nachádzajú v odôvodnení 10 rozhodnutia 2023/434 a článkoch 3 a 3b zmeneného rozhodnutia 2014/512, ako aj v odôvodnení 4 a článkoch 2, 2a a 2b zmeneného nariadenia č. 833/2014.

84 Treba teda uviesť, že dôvod uplatnený Radou na uloženie reštriktívnych opatrení voči žalobkyni, ktorý je uvedený v samotných relevantných ustanoveniach prvotných aktov, spočíva v podstate v skutočnosti, že žalobkyňa je subjektom, ktorý priamo podporuje ruský vojenský a priemyselný komplex.

85 Na základe uvedeného a ako to vyplýva z bodu 58 vyššie, žalobkyňa mala možnosť pochopiť dôvody, pre ktoré bol jej názov zapísaný do sporných zoznamov, čo jej umožňovalo brániť svoje práva za najlepších možných podmienok a pri plnej znalosti veci sa rozhodnúť, či je potrebné obrátiť sa na príslušný súd v zmysle judikatúry citovanej v bode 82 vyššie.

2) O ponechávajúcich aktoch

86 Pokiaľ ide o rozhodnutie ponechať v platnosti reštriktívne opatrenia voči osobe, na ktorú sa tieto opatrenia už vzťahujú, Rada je povinná oznámiť tejto osobe skutočnosti, ktoré má k dispozícii, na odôvodnenie svojho rozhodnutia, a musí jej umožniť účinne sa vyjadriť k dôvodom, ktoré proti nej existujú, pred prijatím tohto rozhodnutia. Dodržanie tejto dvojitej procesnej povinnosti musí predchádzať prijatiu tohto rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudky z 21. decembra 2011, Francúzsko/People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, bod 62 a citovanú judikatúru, a z 18. júla 2013, Komisia a i./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, body 111 až 113 a citovanú judikatúru).

87 Treba však uviesť, že právo byť vypočutý pred prijatím aktov, ktorými sa ponechávajú v platnosti reštriktívne opatrenia voči osobám, na ktoré sa tieto opatrenia už vzťahujú, sa však vzťahuje na situácie, keď Rada uviedla voči týmto osobám nové skutočnosti, a nie vtedy, ak je toto ponechanie založené na tých istých dôvodoch, ako sú dôvody uplatnené na účely prijatia prvotného aktu, ktorým boli predmetné reštriktívne opatrenia uložené (rozsudky z 28. júla 2016, Tomana a i./Rada a Komisia, C-330/15 P, neuverejnený, EU:C:2016:601, bod 67, a zo 7. júna 2023, Šakutin/Rada, T-141/21, neuverejnený, EU:T:2023:303, bod 74).

88 Aj keď je teda ponechanie zápisu názvu žalobkyne na sporných zoznamoch, o ktorom sa rozhodlo v ponechávajúcich aktoch, založené, ako je to v prejednávanej veci, na rovnakých dôvodoch, ako sú dôvody uplatnené na účely prijatia prvotných aktov, ktorými sa ukladajú predmetné reštriktívne opatrenia, Rada je povinná pri pravidelnom preskúmavaní reštriktívnych opatrení voči žalobkyni oznámiť jej prípadné nové skutočnosti, na ktorých základe opätovne aktualizovala

informácie týkajúce sa nielen jej osobnej situácie, ale aj situácie v dotknutej tretej krajine, a pred prijatím rozhodnutia o ponechaní získať jej pripomienky k týmto skutočnostiam (pozri rozsudok zo 7. júna 2023, Šakutin/Rada, T-141/21, neuverejnený, EU:T:2023:303, bod 76 a citovanú judikatúru).

89 V prejednávanej veci sa dôvody ponechávajúcich aktov nelíšia od dôvodov prvotných aktov, v dôsledku čoho Rada nebola povinná vypočuť žalobkyňu pred ich prijatím v zmysle judikatúry citovanej v bode 86 vyššie.

90 Tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého Rada pochybila, keď jej neoznámila dôvody ponechávajúcich aktov, preto treba odmietnuť. Rovnako podľa judikatúry, ktorá je uvedená v bodoch 86 a 87 vyššie, Rada v prejednávanej veci nebola povinná informovať žalobkyňu o svojom úmysle ponechať jej názov na sporných zoznamoch.

91 Navyše treba na jednej strane uviesť, že Rada listom z 24. júla 2023 odpovedala na žiadosť žalobkyne z 13. júna 2023 o vypustenie jej názvu zo sporných zoznamov. V tomto liste Rada uviedla, že dôvod zaradenia názvu žalobkyne do uvedených zoznamov, a to skutočnosť, že žalobkyňa priamo podporuje vojensko-priemyselný komplex Ruska v jeho útočnej vojne proti Ukrajine, bol jasne uvedený v relevantných ustanoveniach ponechávajúcich aktov a odôvodnení 10 rozhodnutia 2023/434. Keďže tvrdenia žalobkyne boli v podstate zhrnutím tvrdení uvedených v žalobe v prejednávanej veci, Rada odkázala žalobkyňu na vyjadrenie k žalobe. Na druhej strane Rada žalobkyňu informovala, že rozhodla o ponechaní jej názvu na sporných zoznamoch a že nové pripomienky môže predložiť do 1. decembra 2023.

92 Pokiaľ ide o akt z januára 2024, Rada listom z 30. januára 2024 odpovedala na list žalobkyne zo 6. decembra 2023, pričom zdôraznila, že z dôvodov uvedených v jej pripomienkach uvedených v prvom návrhu na úpravu žaloby nie sú tvrdenia obsiahnuté v uvedenom liste zo 6. decembra 2023 dôvodné.

93 Rada na jednej strane najmä pripomenula, že hoci nemá k dispozícii samostatný spis s dôkazmi týkajúcimi sa žalobkyne, neznamená to, že v čase zaradenia jej názvu do sporných zoznamov nevedela o informáciách všeobecne dostupných vo verejnej sfére, pokiaľ ide o jej predchádzajúce aktivity a zmluvy s ruskou armádou, a na druhej strane, že požadované dokumenty boli žalobkyni oznámené už v prílohe k vyjadreniu k žalobe v rámci prejednávanej veci.

94 Pokiaľ ide navyše o tvrdenie žalobkyne, ktorým Rade vytýka, že dokumentáciu na podporu ponechania jej zápisu na sporných zoznamoch jej oznámila až vo vyjadrení k žalobe, treba na jednej strane uviesť, že táto dokumentácia oznámená 10. júla 2024 nepredstavuje „nové skutočnosti“ v zmysle judikatúry citovanej v bode 87 vyššie, keďže ponechanie názvu žalobkyne je založené na rovnakých dôvodoch, ako sú dôvody, na ktorých sa zakladá prvotný zápis. Pokiaľ ide na druhej strane o ponechávajúce akty, k oznámeniu tejto dokumentácie došlo v každom prípade v primeranej lehote, ktorá bola dostatočná na to, aby žalobkyňa mohla za konkrétnych okolností prejednávanej veci vykonávať svoje právo na obhajobu.

95 Prvý žalobný dôvod preto treba v celom rozsahu zamietnuť.

96 Pokiaľ ide navyše o námietku nezákonnosti, ktorú žalobkyňa vzniesla subsidiárne a ktorá sa týka rozhodnutia 2014/512 a nariadenia č. 833/2014, žalobkyňa namieta nezákonnosť týchto aktov, pokiaľ sa vykladajú v tom zmysle, že Rada môže rozhodnúť o ďalšom ponechaní mena osoby alebo názvu subjektu na sporných zoznamoch bez toho, aby predtým oznámila dôvody takéhoto

rozhodnutia alebo svoj úmysel tak urobiť. Ako to v tomto ohľade uznáva Rada, z článku 41 ods. 2 písm. a) Charty vyplýva, že právo byť vypočutý sa musí dodržať v každom konaní, ktoré môže viesť k prijatiu aktu spôsobujúcemu ujmu, aj keď príslušná právna úprava túto formálnu požiadavku výslovne nestanovuje (pozri rozsudok z 12. mája 2022, Boshab/Rada, C-242/21 P, neuverejnený, EU:C:2022:375, bod 62 a citovanú judikatúru). Ako však vyplýva z bodov 87 a 90 vyššie, právo byť vypočutý pred prijatím aktov, ktorými sa ponechávajú v platnosti reštriktívne opatrenia voči osobám, na ktoré sa už tieto opatrenia vzťahujú, sa neuplatní, ak je uvedené ponechanie založené na rovnakých dôvodoch, ako sú dôvody, ktoré odôvodnili prijatie prvotného aktu, ktorým sa predmetné reštriktívne opatrenia ukladajú.

97 Z uvedeného vyplýva, že právo žalobkyne byť vypočutá sa musí dodržať bez ohľadu na to, že v napadnutých aktoch sa toto právo výslovne nepriznáva, a v dôsledku toho sa táto námietka nezákonnosti musí zamietnuť.

3. O treťom žalobnom dôvode založenom na nesprávnom posúdení

98 Žalobkyňa tvrdí, že Rada nepreukázala, že zaradenie jej názvu do sporných zoznamov bolo založené na dostatočnom skutkovom základe.

99 Po prvé z odôvodnenia 10 rozhodnutia 2023/434 vyplýva, že Rada vychádzala z predpokladu, že žalobkyňa priamo podporuje vojenský a priemyselný komplex Ruskej federácie v jej útočnej vojne proti Ukrajine. Žalobkyňa však tvrdí, že Rada má povinnosť predložiť dôkaz o tom, že uvedený vojenský a priemyselný komplex podporuje. Okrem toho, ak je Rade predložená žiadosť v tomto zmysle, je údajne povinná oznámiť všetky skutočnosti, na ktorých sú prijaté akty založené. Rada si však podľa nej uvedené povinnosti nesplnila.

100 Žalobkyňa totiž spochybňuje, že je subjektom poskytujúcim priamu podporu vojenskému a priemyselnému komplexu Ruskej federácie v jej vojne proti Ukrajine, a tvrdí, že napriek jej opakovaným žiadostiam Rada nepredložila žiadny dôkaz na podporu svojho stanoviska.

101 Po druhé žalobkyňa v rámci repliky v reakcii na dôkazy predložené Radou v prílohe k vyjadreniu k žalobe spresňuje, že niektoré články v tlači predchádzali napadnutým aktom, a pokiaľ ich Rada mala v držbe, nesplnila si povinnosť predložiť dôkazy, ktoré mala k dispozícii. Dôkazy totiž údajne nemôžu spočívať v odôvodnení *a posteriori*.

102 Po tretie dôkazy priložené k vyjadreniu k žalobe údajne neobjasňujú kritériá zápisu do sporných zoznamov vo vzťahu k žalobkyni a nie sú prípustné z dôvodu ich oneskoreného predloženia v štádiu vyjadrenia k žalobe a ich nespoľahlivosti.

103 Po štvrté žalobkyňa spochybňuje, že dôkazy predložené Radou postačujú na preukázanie toho, že priamo podporuje vojenský a priemyselný komplex Ruskej federácie.

104 Na úvod žalobkyňa spochybňuje, že poskytovanie roamingových služieb v Chersonskej, Záporožskej, Doneckej a Luhanskej oblasti, ako aj na Kryme uľahčuje ich integráciu do Ruskej federácie. Články v tlači predložené Radou údajne nepreukazujú opak.

105 Žalobkyňa ďalej spochybňuje, že poskytuje telekomunikačné služby na Kryme a predáva SIM karty. Spochybňuje tiež spoľahlivosť snímok obrazovky týkajúcich sa článkov v tlači a na internetových stránkach, ktoré Rada predložila na podporu tohto tvrdenia.

106 Žalobkyňa taktiež spochybňuje, že v Charkovskej oblasti vybudovala infraštruktúru. V tejto súvislosti výňatky z článkov, z ktorých Rada vychádzala, podľa nej nepredstavujú spoľahlivé dôkazy.

107 Žalobkyňa napokon spochybňuje tvrdenie Rady, podľa ktorého uzavrela zmluvy s ruskými vojenskými orgánmi, čo by preukazovalo, že má s nimi blízky vzťah. V tejto súvislosti na jednej strane tvrdí, že stránka uvedená Radou nie je oficiálnou internetovou stránkou obsahujúcou zoznam zmlúv uzavretých Ruskom, a na druhej strane, že zmluvy vymenované v dokumentoch predložených Radou predchádzajú invázii na Ukrajinu a ich predmet nesúvisí s vojenskými operáciami.

108 Žalobkyňa navyše v prílohe k prvému návrhu na úpravu žaloby predkladá správu z auditu, pričom tvrdí, že tento audit vyvracia tvrdenie Rady, podľa ktorého disponuje infraštruktúrou v Charkovskej oblasti. Podľa nej navyše jednak skutočnosť, že táto správa bola vypracovaná na účely konania na Všeobecnom súde, nemá vplyv na jej spoľahlivosť, a jednak jej výklad Radou je špekulatívny. Žalobkyňa sa naopak domnieva, že tvrdenia Rady týkajúce sa tejto infraštruktúry sa opierajú len o dôkazy pochádzajúce z toho istého zdroja a sú málo vierohodné.

109 Rada podporovaná Komisiou túto argumentáciu spochybňuje.

110 Podľa ustálenej judikatúry je síce pravda, že Rada má určitú diskrečnú právomoc určiť v každom jednotlivom prípade, či sú splnené právne kritériá, na ktorých sú založené predmetné reštriktívne opatrenia, rovnako je však pravda aj to, že súdy Únie musia zabezpečiť v zásade úplné preskúmanie zákonnosti všetkých aktov Únie (pozri rozsudky z 3. júla 2014, National Iranian Tanker Company/Rada, T-565/12, EU:T:2014:608, body 54 a 55 a citovanú judikatúru, a z 26. októbra 2022, Ovsjannikov/Rada, T-714/20, neuverejnený, EU:T:2022:674, bod 61 a citovanú judikatúru).

111 Navyše treba pripomenúť, že účinnosť súdneho preskúmania zaručená článkom 47 Charty si najmä vyžaduje, aby sa súd Únie uistil, že rozhodnutie, ktorým boli prijaté alebo zachované reštriktívne opatrenia a ktoré má pre dotknutú osobu alebo dotknutý subjekt individuálny dosah, sa opiera o dostatočne silný skutkový základ. To predpokladá overenie skutočností uvádzaných v zhrnutí dôvodov, o ktoré sa uvedené rozhodnutie opiera, a to tak, aby súdne preskúmanie nebolo obmedzené len na abstraktné posúdenie pravdepodobnosti uvádzaných dôvodov, ale aby sa týkalo otázky, či sú tieto dôvody, alebo aspoň jeden z nich, ktorý je sám osebe dostatočný na odôvodnenie tohto rozhodnutia, podložené (rozsudok z 18. júla 2013, Komisia a i./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, bod 119).

112 Posúdenie dôvodnosti týchto dôvodov treba vykonať preskúmaním dôkazov a informácií nie izolovane, ale v kontexte, do ktorého patria. Rada totiž uniesla dôkazné bremeno, ktoré jej prislúcha, ak súdu Únie predložila súbor dostatočne konkrétnych, presných a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov umožňujúcich preukázať existenciu dostatočného spojenia medzi osobou, proti ktorej je reštriktívne opatrenie namierené, a dotknutým režimom alebo vo všeobecnosti dotknutými situáciami (rozsudok z 15. novembra 2023, OT/Rada, T-193/22, EU:T:2023:716, bod 124).

113 V prípade pochybností je úlohou príslušného orgánu Únie, aby preukázal dôvodnosť dôvodov uplatňovaných proti dotknutej osobe, pričom táto osoba nie je povinná predložiť opačné dôkazy svedčiace o neexistencii ich dôvodnosti (pozri rozsudok z 15. júna 2017, Kiseľov/Rada, T-262/15, EU:T:2017:392, bod 63 a citovanú judikatúru).

114 Preskúmanie materiálnej zákonnosti, ktoré prináleží Všeobecnému súdu, sa najmä v prípade sporov týkajúcich sa reštriktívnych opatrení musí vykonať nielen z hľadiska skutočností uvedených v odôvodnení sporných aktov, ale aj z hľadiska skutočností, ktoré Rada v prípade spochybnenia predloží Všeobecnému súdu na účely preukázania dôvodnosti uvádzaných skutočností (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. apríla 2021, Rada/PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, bod 64).

115 Dôvodnosť tvrdení žalobkyne treba preskúmať s ohľadom na tieto zásady judikatúry.

a) O prvotných aktoch

116 Pokiaľ ide o prvotné akty, treba v prvom rade stanoviť, či dôkazy predložené Radou v prílohe k jej písomným podaniam mohli byť použité na podporu zápisu názvu žalobkyne do sporných zoznamov, a v druhom rade, či sa Rada dopustila nesprávneho posúdenia, keď sa domnievala, že žalobkyňa priamo podporuje ruský vojenský a priemyselný komplex.

117 V tejto súvislosti treba na úvod spresniť, že Rada sa opiera o štyri tvrdenia, a to o tvrdenia, podľa ktorých po prvé žalobkyňa poskytuje roamingové služby v Doneckej, Luhanskej, Záporožskej a Chersonskej oblasti, ako aj na Kryme, po druhé poskytuje telekomunikačné služby na Kryme, po tretie má k dispozícii infraštruktúru v Charkovskej oblasti a po štvrté uzavrela zmluvy o poskytovaní telekomunikačných služieb s ruskou armádou.

1) O možnosti Rady odvolávať sa na dôkazy predložené v štádiu vyjadrenia k žalobe

118 Pokiaľ ide v prvom rade o dôvod uvedený Radou na podporu zápisu názvu žalobkyne do sporných zoznamov, podľa ktorého žalobkyňa priamo podporuje priemyselný a vojenský komplex Ruskej federácie, treba konštatovať, že v nadväznosti na žiadosť žalobkyne jej Rada odpovedala, že všetky informácie odôvodňujúce predmetný zápis sú uvedené v relevantných ustanoveniach prvotných aktov. Rada teda tieto dôkazy uplatnila až v štádiu vyjadrenia k žalobe. Je teda potrebné stanoviť, či sa na ne mohla Rada odvolávať.

119 Z judikatúry vyplýva, že keď Rada neoznámi skutočnosti, na ktorých základe zapísala určitú osobu do zoznamu reštriktívnych opatrení, nemôže to znamenať porušenie práva tejto osoby na obhajobu, pokiaľ dané skutočnosti predstavujú známy kontext, inými slovami, ak sú verejne dostupné, a teda ich možno považovať za všeobecne známe (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 7. apríla 2016, Central Bank of Iran/Rada, C-266/15 P, EU:C:2016:208, bod 37, a z 25. marca 2015, Central Bank of Iran/Rada, T-563/12, EU:T:2015:187, body 85 a 97).

120 V prejednávanej veci možno považovať za všeobecne známu skutočnosť, že jeden z hlavných telekomunikačných operátorov Ruskej federácie, akým je aj žalobkyňa, ktorá to nespochybňuje, sa v čase vojny podieľa na priamej podpore vojenského a priemyselného komplexu uvedenej krajiny.

121 Žalobkyňa však spochybňuje skutočnosť, že Rada na podporu tvrdenia, podľa ktorého priamo podporuje ruský priemyselný a vojenský komplex, predložila viacero dôkazov v prílohe k vyjadreniu k žalobe.

122 V tejto súvislosti treba uviesť, že Rada nebola povinná oznámiť žalobkyni listinné dôkazy, na ktorých bolo založené prvotné rozhodnutie zaradiť jej názov do sporných zoznamov, keďže uvádzané skutočnosti bolo možné považovať za všeobecne známe, ako sa uvádza v bode 120

vyššie. Rada preto v tejto súvislosti nebola povinná predložiť listinné či iné dôkazy (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudky zo 7. apríla 2016, Central Bank of Iran/Rada, C-266/15 P, EU:C:2016:208, bod 38, a z 25. marca 2015, Central Bank of Iran/Rada, T-563/12, EU:T:2015:187, bod 97).

123 Hoci teda v zásade prináleží Rade, aby vo svojich rozhodnutiach preukázala správnosť skutočností na podporu zápisu určitej osoby do zoznamov reštriktívnych opatrení, nie je to tak v prípade, ak uvádza skutočnosti známe všetkým, ktorých správnosť môže osoba, na ktorú sa reštriktívne opatrenia vzťahujú, napadnúť na Všeobecnom súde. V takejto situácii zo zásady rovnosti zbraní vyplýva, že Rada je oprávnená predložiť Všeobecnému súdu dokumenty, ktoré sú všeobecne dostupné vo verejnej sfére, s cieľom preukázať správnosť takejto skutočnosti, ktorá je všetkým známa a ktorá nebola preukázaná v rozhodnutí napadnutom pred Všeobecným súdom, čo tomuto súdu umožňuje preskúmať túto skutočnosť a jej správnosť na základe konkrétnych skutočností a rozhodnúť o otázkach, ktoré žalobca spochybňuje (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 10. novembra 2011, LG Electronics/ÚHVT, C-88/11 P, neuverejnený, EU:C:2011:727, body 27 až 29 a citovanú judikatúru).

124 Ako totiž Rada uviedla na pojednávaní a vo svojich písomných podaniach, prihliadala na všeobecný kontext alebo informácie všeobecne dostupné vo verejnej sfére, ktoré sa týkali subjektov, o ktorých rozhodla, že ich zapíše do sporných zoznamov, a najmä žalobkyne. Hoci v prejednávanej veci Rada v čase prijatia prvotných aktov nevytvorila spis s dôkazmi, v prípade spochybnenia môže na podporu svojich tvrdení týkajúcich sa skutočnosti, ktorú možno považovať za známu všetkým, odkazovať na skutočnosti všeobecne dostupné vo verejnej sfére.

2) O posúdení skutkového stavu

125 V prvom rade treba preskúmať tvrdenia žalobkyne spochybňujúce spoľahlivosť niektorých dôkazov a v druhom rade, či sa Rada dopustila nesprávneho posúdenia skutkového stavu.

i) O spoľahlivosti dôkazov

126 Pokiaľ ide o vierohodnosť dôkazov, ktorú žalobkyňa čiastočne spochybňuje, treba pripomenúť, že s ohľadom na absenciu vyšetrovacej právomoci v tretích krajinách musí posúdenie zo strany orgánov Únie v skutočnosti vychádzať z verejne dostupných zdrojov informácií, správ, článkov v tlači, správ tajných služieb alebo iných podobných zdrojov informácií (rozsudky zo 14. marca 2018, Kim a i./Rada a Komisia, T-533/15 a T-264/16, EU:T:2018:138, bod 107, a zo 16. decembra 2020, Haswani/Rada, T-521/19, neuverejnený, EU:T:2020:608, bod 142).

127 V tejto súvislosti by bolo prehnané a neprimerané vyžadovať od Rady, aby sama vykonala vyšetrovanie na mieste týkajúce sa pravdivosti skutočností, ktoré sa uvádzajú vo viacerých médiách (rozsudky z 25. januára 2017, Almaz-Antey Air and Space Defence/Rada, T-255/15, neuverejnený, EU:T:2017:25, bod 148, a z 1. júna 2022, Prigožin/Rada, T-723/20, neuverejnený, EU:T:2022:317, bod 59).

128 Činnosť súdu Únie sa navyše riadi zásadou voľného hodnotenia dôkazov a jediným kritériom posúdenia hodnoty predložených dôkazov je ich vierohodnosť. Na účely posúdenia dôkaznej sily dokumentu je v tomto ohľade potrebné overiť vierohodnosť informácie, ktorú obsahuje,

a zohľadniť najmä pôvod dokumentu, okolnosti jeho vypracovania a jeho adresáta, pričom si treba položiť otázku, či sa vzhľadom na svoj obsah javí zmysluplný a spoľahlivý (pozri rozsudok z 15. novembra 2023, OT/Rada, T-193/22, EU:T:2023:716, bod 114 a citovanú judikatúru).

129 V prejednávanej veci žalobkyňa spochybňuje spoľahlivosť niektorých dôkazov, o ktoré sa Rada opiera.

130 Pokiaľ ide konkrétne po prvé o poskytovanie telekomunikačných služieb, najmä roamingových služieb na Kryme, žalobkyňa tvrdí, že internetové stránky „Fanúšikovia spoločnosti MegaFon“ a „Technická podpora spoločnosti MegaFon“, na ktorých sa uvádza, že poskytuje internetové služby na Kryme, nie sú s ohľadom na svoj neoficiálny zdroj spoľahlivé; pokiaľ ide po druhé o prítomnosť jej infraštruktúry v Charkovskej oblasti, žalobkyňa spochybňuje dôkaznú hodnotu článku z 25. apríla 2022, ktorý uverejnil think tank (skupina pre reflexiu) so zameraním na strednú a východnú Európu, Centre for Eastern Studies, ako aj článku v online denníku *Ukrajinska pravda* z 24. apríla 2022, a to v rozsahu, v akom sa v týchto publikáciách neuvádzajú zdroje a ich nezávislosť je diskutabilná; pokiaľ ide po tretie o prepojenie medzi ňou a ruskou armádou, žalobkyňa tvrdí, že výňatky z internetovej stránky obsahujúce zoznam zmlúv o telekomunikačných službách, ktoré boli uzavreté medzi ňou a ruskou armádou v rokoch 2013 až 2021, nepochádzajú z oficiálnej internetovej stránky.

131 V súlade s judikatúrou, ktorá je citovaná v bodoch 126 až 128 vyššie, dôkazy použité Radou pochádzajú z rôznych zdrojov a pozostávajú najmä z článkov v tlači, pričom všetky tieto dôkazy sú prístupné verejnosti.

132 Pokiaľ ide teda o články pochádzajúce z internetových stránok „Fanúšikovia spoločnosti MegaFon“ a „Technická podpora spoločnosti MegaFon“, ako aj o výňatok z internetovej stránky obsahujúci zoznam zmlúv uzavretých medzi žalobkyňou a ruskou armádou, tvrdenia žalobkyne, podľa ktorých tieto zdroje nie sú vierohodné, keďže nejde o stránky z jej oficiálnych internetových stránok, treba odmietnuť, keďže neexistujú dôkazy spochybňujúce spoľahlivosť týchto zdrojov.

133 Rovnako, pokiaľ ide o články Centre for Eastern Studies a denníka *Ukrajinska pravda*, tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého sa v týchto dvoch článkoch, z ktorých jeden je reprodukciou toho druhého, neuvádzajú ich zdroje a podľa ktorého je ich nezávislosť diskutabilná, nie je podložené konkrétnymi dôkazmi, okrem správy o audite realizovanej na žiadosť žalobkyne, ktorá však bola vypracovaná na základe údajov poskytnutých samotnou žalobkyňou. Pokiaľ ide presnejšie o Centre for Eastern Studies, tento subjekt je nezávislým výskumným inštitútom so sídlom v členskom štáte, konkrétne vo Varšave (Poľsko), pričom nič neumožňuje spochybniť dôveryhodnosť ním uverejňovaných článkov. Tvrdenia predkladané žalobkyňou preto neumožňujú spochybniť spoľahlivosť týchto dôkazov.

134 Žalobkyňa navyše nespochybňuje, že poskytuje roamingové služby svojim zákazníkom v Doneckej, Luhanskej, Záporožskej a Chersonskej oblasti, ako aj na Kryme.

135 Vzhľadom na uvedené a neexistenciu dôkazov v spise, ktoré by mohli spochybniť spoľahlivosť zdrojov použitých Radou, treba tieto zdroje považovať za spoľahlivé a priznať im určitú dôkaznú hodnotu v zmysle judikatúry pripomenutej v bode 128 vyššie.

ii) O relevantnosti a dostatočnosti dôkazov predložených Radou

136 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého dôkazy predložené Radou neumožňujú potvrdiť jej tvrdenia pripomenuté v bodoch 103 až 107 vyššie, treba preskúmať, či tieto dôkazy umožňujú preukázať, že žalobkyňa priamo podporuje ruský vojenský a priemyselný komplex.

137 Pokiaľ ide po prvé o roamingové služby ponúkané v Doneckej, Luhanskej, Záporožskej a Chersonskej oblasti, ako aj na Kryme, žalobkyňa spochybňuje, že ich poskytovanie predstavuje dôkaz o jej údajnej podpore ruského vojenského a priemyselného komplexu. Nespochybňuje však to, že uvedené služby v týchto oblastiach poskytuje.

138 Ako to zdôrazňuje Rada, v kontexte, v ktorom sa tieto dôkazy musia posudzovať, teda v kontexte prebiehajúcej útočnej vojny Ruska proti Ukrajine, môže poskytovanie roamingových služieb uľahčiť a konsolidovať „integráciu“ uvedených oblastí do Ruskej federácie. Je totiž pravda, že poskytovanie roamingových služieb samo osebe nespôsobuje problémy v odlišnom kontexte. Poskytovanie týchto služieb zákazníkom na základe spolupráce s „miestnym operátorom“ však uľahčuje ich aktivity v uvedených oblastiach Ukrajiny pod ruskou kontrolou, pretože môžu naďalej používať svoju ruskú SIM kartu v okupovaných oblastiach a telefonovať, posielať SMS správy a pripájať sa na internet počas svojho pobytu v týchto oblastiach, a to bez toho, aby si museli predplatiť služby miestneho mobilného telekomunikačného operátora. Uľahčuje sa tak komunikácia ruských používateľov medzi Ruskom a okupovanými územiami Ukrajiny. Tieto závery potvrdzuje skutočnosť, že žalobkyňa začala poskytovať uvedené služby až po začatí vojenskej agresie na Ukrajine.

139 Z uvedeného vyplýva, že Rada sa mohla oprávnene domnievať, že vzhľadom na politický a vojenský vývoj v dotknutých oblastiach a v kontexte prebiehajúcej vojny môže poskytovanie roamingových služieb ešte viac narušiť územnú celistvosť Ukrajiny, a teda predstavuje nepriamy dôkaz potvrdzujúci podporu žalobkyne ruskému vojenskému a priemyselnému komplexu.

140 Pokiaľ ide po druhé o poskytovanie telekomunikačných služieb na Kryme, ktoré žalobkyňa spochybňuje, treba uviesť, že Rada predložila článok z internetových stránok „Fanúšikovia spoločnosti MegaFon“ a „Technická podpora spoločnosti MegaFon“. Z rovnakých dôvodov, ako sú dôvody uvedené v bodoch 138 a 139 vyššie, poskytovaním týchto služieb sa ešte viac prispieva k podpore ruského vojenského a priemyselného komplexu. V každom prípade, aj keby sa konštatovalo, že žalobkyňa takéto služby na Kryme neposkytuje, je nesporné, že tam poskytuje roamingové služby.

141 Po tretie treba uviesť, že články uverejnené Centre for Eastern Studies a denníkom *Ukrajinska pravda*, ktoré predložila Rada, svedčia o prítomnosti infraštruktúry žalobkyne v Charkovskej oblasti.

142 Pokiaľ ide po štvrté o zmluvy uzavreté medzi ruskou armádou a žalobkyňou v rokoch 2013 až 2021, žalobkyňa tvrdí, že jednak tieto zmluvy predchádzali invázii na Ukrajinu a že jednak predmetné služby nemožno využívať na vojenské operácie.

143 V tejto súvislosti Rada predkladá výňatky z internetovej stránky „ClearSpending“, na ktorých sa nachádzajú uvedené zmluvy s dobou platnosti každej z nich. Hoci na jednej strane dôkazy predložené Radou preukazujú, že žalobkyňa a ruská armáda uzavreli zmluvy v rokoch 2013 až 2021, tieto zmluvy svedčia o existencii dlhodobej väzby medzi žalobkyňou a uvedenou armádou. Na druhej strane napriek neexistencii dôkazov o prípadnom pokračovaní uvedených zmlúv treba

konštatovať, že takmer desaťročný zmluvný vzťah medzi žalobkyňou a ruskou armádou potvrdzuje argumentáciu, podľa ktorej je žalobkyňa po agresii Ruska na Ukrajine subjektom, ktorý priamo podporuje vojenský a priemyselný komplex Ruskej federácie.

144 Vzhľadom na uvedené treba konštatovať, že dôkazy predložené Radou predstavujú súbor dostatočne konkrétnych, presných a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov potvrdzujúcich skutočnosť, že žalobkyňa priamo podporuje ruský vojenský a priemyselný komplex. Rada sa teda nedopustila nesprávneho posúdenia.

b) O ponechávajúcich aktoch

145 Pokiaľ ide o ponechávajúce akty, treba po prvé konštatovať, ako to bolo uvedené v bode 124 vyššie, že Rada sa môže odvolávať na dôkazy, ktoré predložila v rámci konania na Všeobecnom súde v prílohe k vyjadreniu k žalobe, v reakcii na výhrady žalobkyne, s cieľom preukázať presnosť skutočnosti, ktorú možno považovať za známu všetkým.

146 V každom prípade treba navyše uviesť, pokiaľ ide o ponechávajúce akty, že Rada zaslala žalobkyni 24. júla 2023 list, v ktorom ju informovala o predĺžení napadnutých aktov vo vzťahu k nej, pričom výslovne odkázala na skutočnosti predložené v prílohe k vyjadreniu k žalobe podanému 28. júna 2023. Preto sa na ne môže odvolávať, aby preukázala dôvodnosť skutočností uvádzaných vo vzťahu k žalobkyni.

147 Po druhé z rovnakých dôvodov, ako sú dôvody uvedené v bodoch 129 až 144 vyššie, sa tvrdenia Rady zakladajú na spoľahlivých a relevantných dôkazoch.

148 Treba preto konštatovať, že Rada predložila súbor dostatočne konkrétnych, presných a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov preukazujúcich, že žalobkyňa spĺňala predmetné kritérium zápisu.

149 Pokiaľ ide po tretie o všeobecný kontext spojený so situáciou na Ukrajine, treba konštatovať, že ku dňu prijatia ponechávajúcich aktov pretrvávala vážnosť situácie v tejto krajine a cieľ sledovaný prvotnými aktmi, a to vyvinúť tlak na ruskú vládu, aby ukončila svoje činnosti a politiky destabilizujúce Ukrajinu, zostal aktuálny.

150 Pokiaľ ide po štvrté o správu z auditu, ktorú žalobkyňa predložila v prílohe k prvému návrhu na úpravu žaloby s cieľom preukázať, že nedisponuje infraštruktúrou v Charkovskej oblasti, treba uviesť, že vzhľadom na judikatúru, ktorá je citovaná v bode 128 vyššie, je dôkazná hodnota tohto dokumentu nízka. Na jednej strane totiž táto správa bola vypracovaná na žiadosť žalobkyne na účely prejednávanej veci a na druhej strane sa v nej uvádza, že audítor nemohol identifikovať zaregistrované aktíva žalobkyne, ktoré by jej bolo možné pripísať najmä v Charkovskej oblasti, čo však nevyhnutne neznamená, že žalobkyňa v tejto oblasti nedisponuje infraštruktúrou. V tejto správe sa navyše uvádza, že bola realizovaná na základe postupov dohodnutých so žalobkyňou a že je možné, že ak by sa realizovali ďalšie postupy, výsledky by boli odlišné.

151 Vzhľadom na všetky tieto úvahy treba uviesť, že Rada sa nedopustila nesprávneho posúdenia, keď sa domnievala, že žalobkyňa je subjektom, ktorý priamo podporuje ruský vojenský a priemyselný komplex, a teda keď ponechala jej názov na sporných zoznamoch.

152 Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti treba tretí žalobný dôvod v celom rozsahu zamietnuť.

4. O štvrtom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady proporcionality, narušení slobody podnikania a poškodení dobrej povesti žalobkyne

153 Žalobkyňa tvrdí, že napadnuté akty narúšajú jej slobodu podnikania, ako je zakotvená v článku 16 Charty, a poškodzujú jej dobrú povesť. Údajne totiž nemôže využiť žiadnu výnimku a bráni sa jej v podstatnej časti jej činnosti. Žalobkyňa tiež uvádza, že jej zápis do sporných zoznamov nemožno považovať za nevyhnutné a primerané opatrenie na účely boja proti destabilizačnému konaniu Ruskej federácie na Ukrajine.

154 Navyše žalobkyňa v prvom rade dodáva, že na ostatných veľkých ruských telekomunikačných operátorov sa žiadne reštriktívne opatrenie nevzťahovalo. V druhom rade uvádza, že prístup k internetu sa považuje za ľudské právo a že obmedzenia tohto prístupu môžu ovplyvniť práva užívateľov na slobodu prejavu, súkromný život a vzdelanie.

155 Rada a Komisia túto argumentáciu spochybňujú.

156 Treba pripomenúť, že zásada proporcionality, ktorá je jednou zo všeobecných zásad práva Únie a je prevzatá v článku 5 ods. 4 ZEÚ, si vyžaduje, aby prostriedky uplatňované ustanoveniami práva Únie svojou povahou umožňovali dosiahnutie legitímnych cieľov sledovaných dotknutou právnou úpravou a nešli nad rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie uvedených cieľov (pozri rozsudok z 15. novembra 2023, OT/Rada, T-193/22, EU:T:2023:716, bod 190 a citovanú judikatúru).

157 V prejednávanej veci treba uviesť, že sloboda podnikania žalobkyne je obmedzená a že rešpektovanie jej dobrej povesti je do určitej miery ovplyvnené reštriktívnymi opatreniami, ktoré boli voči nej prijaté.

158 Hoci dodržiavanie základných práv predstavuje podmienku zákonnosti aktov Únie, podľa ustálenej judikatúry základné práva, na ktoré žalobkyňa poukazuje, konkrétne právo na slobodu podnikania a právo na rešpektovanie dobrej povesti, nepožívajú v práve Únie absolútnu ochranu. V dôsledku toho môže výkon týchto práv podliehať obmedzeniam pod podmienkou, že tieto obmedzenia skutočne zodpovedajú cieľom všeobecného záujmu sledovaným Úniou a vzhľadom na sledovaný cieľ nepredstavujú neprimeraný a neprípustný zásah do samotnej podstaty takto zaručených práv (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. novembra 2023, OT/Rada, T-193/22, EU:T:2023:716, bod 193 a citovanú judikatúru).

159 Aby bol teda predmetný zásah do základných práv v súlade s právom Únie, musí byť stanovený právnymi predpismi, rešpektovať podstatu uvedenej slobody, sledovať cieľ všeobecného záujmu, ktorý je ako taký uznaný Úniou, a nesmie byť neprimeraný (pozri rozsudok z 15. novembra 2023, OT/Rada, T-193/22, EU:T:2023:716, bod 194 a citovanú judikatúru).

160 Treba pritom konštatovať, že tieto štyri podmienky sú v prejednávanej veci splnené.

161 Po prvé predmetné reštriktívne opatrenia sú „stanovené právnymi predpismi“, pretože sú stanovené v aktoch, ktoré majú okrem iného všeobecnú pôsobnosť a jasný právny základ v práve Únie, ako aj dostatočnú predvídateľnosť.

162 Po druhé napadnuté akty sa uplatňujú šesť mesiacov a sú predmetom neustáleho monitorovania. Keďže uvedené opatrenia sú dočasné a zvrátiteľné, treba ich považovať za opatrenia, ktoré nezasahujú do podstaty uvádzaných slobôd.

163 Po tretie plnia ciele všeobecného záujmu, ktoré sú pre medzinárodné spoločenstvo tak zásadné, a to zvýšiť Ruskej federácii náklady na konanie, ktoré vyvíja v snahe narušiť územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny, a podporiť mierové riešenie krízy (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 147, a z 15. novembra 2023, OT/Rada, T-193/22, EU:T:2023:716, bod 198).

164 Pokiaľ ide po štvrté o primeranosť predmetných reštriktívnych opatrení, treba uviesť, že vzhľadom na ciele všeobecného záujmu, ktoré sú pre medzinárodné spoločenstvo tak zásadné, ako sú ciele uvedené v bode 163 vyššie, nemožno tieto opatrenia ako také považovať za neprimerané. Čo sa navyše týka nevyhnutnosti týchto opatrení, treba uviesť, že napadnuté akty obsahujú zákaz týkajúci sa niektorých výrobkov, konkrétne tovaru a technológií s dvojakým použitím, ako aj výrobkov uvedených v článku 3a ods. 7 zmeneného rozhodnutia 2014/512, a že tento zákaz sa týka len európskych hospodárskych subjektov. Iné, menej obmedzujúce opatrenia, ako je napríklad systém predchádzajúceho povolenia, neumožňujú dosiahnuť sledovaný cieľ tak účinne.

165 Napadnuté akty sa totiž netýkajú všetkých tovarov, ale len tovaru a technológií s dvojakým použitím, ako aj tovaru a technológií uvedených v článku 3a ods. 7 zmeneného rozhodnutia 2014/512, pričom sa v nich stanovuje možnosť udeliť výnimky z uplatňovaných reštriktívnych opatrení. Osobitne článok 3b ods. 1 zmeneného rozhodnutia 2014/512 stanovuje výnimky z predmetných reštriktívnych opatrení voči subjektom, ktorých názov je zapísaný na sporných zoznamoch, ako je aj žalobkyňa. Presnejšie, príslušné vnútroštátne orgány môžu v dvoch prípadoch povoliť predaj, dodávku, transfer alebo vývoz tovaru a technológií s dvojakým použitím, a to aj vtedy, ak majú opodstatnené dôvody domnievať sa, že koncovým používateľom by mohol byť subjekt uvedený v prílohe IV, ak takýto tovar alebo technológie či súvisiaca technická alebo finančná pomoc sú potrebné na naliehavé zabránenie alebo zmiernenie udalosti, ktorá môže mať pravdepodobne závažný a významný dosah na ľudské zdravie a bezpečnosť alebo životné prostredie, a ak takýto tovar alebo technológie či súvisiaca technická alebo finančná pomoc majú byť poskytnuté podľa zmlúv uzavretých pred 26. februárom 2022 alebo podľa doplnkových zmlúv potrebných na plnenie takejto zmluvy pod podmienkou, že žiadosť o povolenie bola podaná pred 1. májom 2022.

166 Po piate zváženie dotknutých záujmov svedčí o tom, že negatíva, ktoré prinášajú obmedzenia vývozu tovaru a technológií s dvojakým použitím, nie sú neprimerané sledovaným cieľom. V tejto súvislosti význam cieľov sledovaných napadnutými aktmi, ktoré patria do širšieho cieľa zachovania mieru a medzinárodnej bezpečnosti v súlade s cieľmi vonkajšej činnosti Únie, ako sú uvedené v článku 21 ZEÚ, môže prevážiť nad negatívnymi dôsledkami, a to aj značnými, pre niektoré hospodárske subjekty. Žalobkyňa teda nepreukázala, že by napadnuté akty neprimerane zasiahli do jej slobody podnikania a rešpektovania jej dobrej povesti.

167 Navyše v rozsahu, v akom žalobkyňa v replike na jednej strane uvádza, že na ostatných veľkých ruských telekomunikačných operátorov sa nevzťahuje žiadne reštriktívne opatrenie, a na druhej strane, že obmedzenia voči nej môžu mať vplyv na práva príslušných používateľov na slobodu prejavu, súkromný život a vzdelanie, treba uviesť, že tieto tvrdenia nie sú podložené.

168 V každom prípade, pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého voči ostatným veľkým ruským telekomunikačným operátorom nebolo prijaté žiadne reštriktívne opatrenie, treba uviesť, že aj za predpokladu, že by Rada neprijala reštriktívne opatrenia voči určitým osobám alebo subjektom patriacim do odvetvia telekomunikácií v Ruskej federácii a tieto osoby alebo subjekty by sa nachádzali v situácii porovnateľnej so situáciou žalobkyne, takéto tvrdenie treba odmietnuť. Zásady rovnosti zaobchádzania a zákazu diskriminácie, ako aj riadnej správy vecí verejných

musia byť totiž v súlade so zásadou zákonnosti (pozri rozsudok zo 14. októbra 2009, Bank Melli Iran/Rada, T-390/08, EU:T:2009:401, bod 59 a citovanú judikatúru, a z 3. mája 2016, Post Bank Iran/Rada, T-68/14, neuverejnený, EU:T:2016:263, bod 135).

169 Pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého obmedzenia vo vzťahu k nej môžu ovplyvňovať práva príslušných používateľov na slobodu prejavu, súkromný život a vzdelanie, treba uviesť, že žalobkyňa ho nepodložila konkrétnou argumentáciou, a najmä nevysvetlila, ako by mohlo uplatňovanie reštriktívneho režimu vývozu tovaru a technológií s dvojakým použitím uvedené práva ovplyvniť.

170 Vzhľadom na vyššie uvedené treba štvrtý žalobný dôvod zamietnuť, a teda aj žalobu v celom rozsahu.

V. O trovách

171 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

172 Podľa článku 138 ods. 1 rokovacieho poriadku členské štáty a inštitúcie, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci, znášajú svoje vlastné trovy konania.

173 Keďže žalobkyňa nemala v prejednávanej veci úspech, je opodstatnené uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania. Okrem toho Komisia ako inštitúcia, ktorá je vedľajšou účastníčkou konania, znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (prvá rozšírená komora)

rozhodol takto:

1. **Žaloba sa zamieta.**

2. **MegaFon OAO znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Rade Európskej únie.**

3. **Európska komisia znáša svoje vlastné trovy konania.**

Mastroianni Brkan Gâlea

Tóth Kalėda

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 15. januára 2025.

Podpisy